

Haspengouwse akkerbouwers werken samen in erosieteams

nieuws

Tijdens een demodag bodemerosie in Riemst lanceerde de provincie Limburg het project 'Erosieteams'. Zo'n erosieteam is in feite een agrobeheergroep die omgedoopt werd omdat de plaatselijke landbouwers zich verenigen met het oog op het structureel onderhoud van waterbufferbekkens, graserosiestroken en andere aanpassingen aan het landschap om de afspoeling van water en modder tegen te houden. Gedeputeerde van Landbouw Inge Moors benadrukte dat onderhoud nodig is voor de goede werking van buffers en bekkens. "Door een lokale en gebiedsgerichte samenwerking willen we dat beheer ombuigen tot een opportuniteit." Agrobeheercentrum Eco² zal landbouwers samenbrengen en de erosieteams op drie plaatsen in het heuvelachtige Zuid-Limburg uittesten. Aan erosiebestrijding kan men ook brongericht werken, door een aanpassing van de teelttechniek, zodat praktijkcentrum PIBO-Campus Tongeren een bus vol landbouwers meetroonde naar een demoperceel waar strip-till en andere aangepaste machines te zien waren.

🕒 25 JUNI 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:31

Lees meer over:

akkerbouw

milieu

Tijdens een demodag bodemerosie in Riemst lanceerde de provincie Limburg het project 'Erosieteams'. Zo'n erosieteam is in feite een agrobeheergroep die omgedoopt werd omdat de plaatselijke landbouwers zich verenigen met het oog op het structureel onderhoud van waterbufferbekkens, graserosiestroken en andere aanpassingen aan het landschap om de afspoeling van water en modder tegen te houden. Gedeputeerde van Landbouw Inge Moors benadrukte dat onderhoud nodig is voor de goede werking van buffers en bekkens. "Door een lokale en gebiedsgerichte samenwerking willen we dat beheer ombuigen tot een opportuniteit." Agrobeheercentrum Eco² zal landbouwers samenbrengen en de erosieteams op drie plaatsen in het heuvelachtige Zuid-Limburg uittesten. Aan erosiebestrijding kan men ook brongericht werken, door een aanpassing van de teelttechniek, zodat praktijkcentrum PIBO-Campus Tongeren een bus vol landbouwers meetroonde naar een demoperceel waar strip-till en andere aangepaste machines te zien waren.

Dankzij de rijke leemgronden met een groot vochthoudend vermogen is Haspengouw één van de vruchtbaarste landbouwstroken van Vlaanderen. Naast fruitteelt is ook akkerbouw een specialiteit van de landbouwers in Zuid-Limburg. Meer dan 60 procent van het landbouwareaal in Haspengouw wordt gebruikt voor het telen van bijvoorbeeld granen, groenten, suikerbieten, cichorei en voedergewassen. De geringe waterdoorlaatbaarheid van de leem- en kleilagen heeft ook een keerzijde. Regenwater dringt moeilijk

in de grond en stroomt bij hevige regenval oppervlakkig af, waardoor erosie ontstaat. Vooral op hellende percelen waar intensief aan landbouw wordt gedaan, neemt dit bodemverlies zorgwekkende proporties aan.

Limburgs gedeputeerde van Landbouw Inge Moors wijst op de twee aspecten van erosiebestrijding. Enerzijds is er het maatschappelijk belang want modderstromen zijn een ware nachtmerrie voor omwonenden en slecht voor het imago van de sector, anderzijds doet het afspoelen van vruchtbare grond en de schade aan gewassen zich rechtstreeks in de portemonnee van de boer voelen. "In Haspengouw werken landbouwers, middenveldorganisaties en gemeentebesturen al lange tijd goed samen aan oplossingen. Tientallen grasstroken, erosiedammen en bufferbekkens werden op strategische plaatsen aangelegd." Limburgse landbouwers genieten de steun van hun provincie in de strijd tegen erosie. Zo legt onderzoekscampus PIBO-Campus Tongeren met provinciale subsidies demonstratieproeven aan om landbouwers het effect van aangepaste teelttechnieken te tonen.

Met een nieuw project wil de provincie Limburg erosiebestrijding naar een hoger niveau tillen. Alle milderende erosie maatregelen, van graserosiestroken tot bufferbekkens, hebben gemeen dat ze onderhoud vergen voor een doeltreffende erosiebestrijding. Iedere landbouwer apart zou kunnen instaan voor het maaien van grasstroken of het begrazen van bufferbekkens met vee maar gedeputeerde van Landbouw Inge Moors vermoedde efficiëntiewinsten door landbouwers lokaal te laten samenwerken aan het beheer. De logische partners in dit verhaal zijn PIBO-Campus Tongeren en het Agrobeheercentrum Eco². Zij zullen 'erosieteams' van landbouwers samenstellen op dezelfde manier als het Agrobeheercentrum (ABC) al 27 lokale groepen van landbouwers verspreid over Vlaanderen laat samenwerken aan natuur- en landschapsbeheer. Landbouwers beschikken immers over de nodige vaardigheden om met grote maai- en snoeimachines te werken, wat van hen zeer geschikte beheerders maakt.

Regiocoördinator Michaël Vanbriel: "Individuele maatregelen hebben effect maar door boeren samen grotere oppervlakten te laten beheren, boek je een beter resultaat of verloopt de uitvoering efficiënter." Hij geeft het voorbeeld van het gemaaid gras van een erosiestrook waar een akkerbouwer weinig mee kan terwijl het op een veebedrijf geschikt is als voeder. Vanbriel benadrukt nog dat ABC Eco² er is voor en door landbouwers, "we zijn geen overheid, leggen niets op maar willen landbouwers helpen in hun strijd tegen erosie". Hij vergelijkt het Agrobeheercentrum met het smeermiddel dat de samenwerking aan erosiebestrijding soepel moet doen verlopen. Erosie aanpakken, is immers een werk op vele terreinen.

In samenspraak met lokale landbouwers zullen een drietal pilootgebieden (Riemst, Bilzen en Sint-Truiden) afgebakend worden.

Aan de hand van de resultaten van de eerste erosieteams zal ABC Eco² een blauwdruk voor verdere uitbreiding van het project opmaken. Binnen een erosieteam zullen erosieknelpunten en oplossingen in kaart gebracht worden en maatregelen op elkaar afgestemd worden tussen de verschillende partners. Verder krijgt elk erosieteam zijn actieplan, worden boeren begeleid bij de uitvoering van acties en gaan alle partners (bv. ook de gemeentelijke erosiecoördinatoren, de landbouworganisaties, VLM en het Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren) door met demonstraties en sensibilisering rond erosiebestrijding.

De provincie Limburg trekt 60.000 euro uit voor het project, dat tot eind 2016 loopt. "Hiermee moet het mogelijk zijn de erosieteams maximaal af te stemmen op de nood van erosiegevoelige gebieden in onze provincie en de rol van deze teams te versterken", aldus gedeputeerde Moors. Op langere termijn kunnen de erosieteams ook een belangrijke schakel vormen in kennisnetwerken voor het verspreiden van informatie over nieuwe technieken. De vernieuwde randvoorwaarden erosiebestrijding vragen namelijk een andere aanpak van de akkerbouwers in Haspengouw die gewassen telen op hellende percelen. De grote opkomst van landbouwers voor de demodag in Riemst toont alvast aan dat zij de boot niet willen missen en graag kennismaken met nieuwe machines en teelttechnieken die de bodem beter kunnen beschermen.

Op een demonstratieveld van PIBO-Campus Tongeren zagen ze onder meer een strip-till machine aan het werk die enkel de zaailijnen bewerkt. Dieter Cauffman, verantwoordelijk voor de proefveldwerking op het praktijkcentrum, maakte de landbouwers duidelijk dat dit de enige oplossing is voor wie volgend jaar nog maïs wil telen op de sterkst hellende percelen, dat zijn degene die door de Vlaamse overheid paars ingekleurd worden op de verzamelaanvraag. Zo'n nieuwe teelttechniek moet je in de vingers krijgen zodat Cauffman vertelt over de ervaringen die ze opdeden: "De tractor moet uitgerust zijn met RTK-GPS om precies te kunnen zaaien in de bewerkte lijnen. Strip-till vergt een goede bodemstructuur bij de eerste bewerking want des te minder je de bodem bewerkt des te meer hij in orde moet zijn."

De praktijkvoorlichter gaf de akkerbouwers op zware leem- en kleigronden ook de raad om winterploegen na te bootsen door de grond maanden voor de echte seizoenstart 'ruw' af te leggen na een bewerking met de cultivator of een winterbewerking met de strip-till machine. "Zo kan de bodem verwerken onder invloed van de weersomstandigheden en is hij makkelijker bewerkbaar bij de start van het seizoen." Op het proefperceel toonde de grond die ter vergelijking onbewerkt bleef zich taai en koud in het voorjaar. De verkruijmelrol op de strip-till machine kon geen soelaas brengen terwijl een goed verkruijmeld zaaibed vooral in de bieten- en cichoreiteelt een must is.

Beeld: PIBO-Campus Tongeren

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)